

ODPOWIEDŹ NA ZMIENIAJĄCE SIĘ OTOCZENIE PRAWNE I BIZNESOWE PRZEDSIĘBIORSTWA

Strukturyzacja właścicielska w świetle Polskiego Ładu

Wraz z wejściem w życie Polskiego Ładu, który wprowadził małą rewolucję w zakresie zasad nakładania danin publicznych na przedsiębiorców, naturalną reakcją środowiska biznesowego były rozważania mające na celu amortyzację wprowadzonych zmian prawnych i podatkowych.

Jednym z najczęściej wybieranych narzędzi mających ochronić właścicieli przedsiębiorstw (w szczególności jednoosobowych działalności gospodarczych oraz spółek osobowych – jawnej, partnerskiej i komandytowej) było i jest przekształcenie takiego podmiotu w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, czyli dokonanie zmiany formy prawnej w ramach tzw. strukturyzacji właścicielskiej.

Czym jest strukturyzacja właścicielska? Formalnie rzecz ujmując jest to organizacja

lub reorganizacja struktury właścicielskiej w firmie, jej powiązań i wzajemnych zależności wobec innych organów w celu adaptacji do zmieniającego się otoczenia biznesowego. Mówiąc nieco bardziej przystępnie, jest to każda zmiana w obszarze własności firmy, zarówno osobowa, jak i organizacyjna oraz formalno-prawna.

Strukturyzacja właścicielska pod kątem osobowym nie następuje zasadniczo żadnych trudności i wiąże się ze zmianą składu osobowego grona wspólników (odejście wspólnika, przyjęcie nowego wspólnika lub zamiana dotychczasowego wspólnika na nowego) bądź zmianą dynamiki pomiędzy udziałowcami ze względu na zmianę struktury udziałowej w danym przedsiębiorstwie (np. gdy zamiast dotychczasowej proporcji w udziałach 50/50 jeden ze wspólników nabywa pakiet większościowy i proporcja zmienia się na 75/25). Strukturyzacja właściciel-

ska w obszarze osobowym jest najczęściej rezultatem procesów sukcesyjnych oraz wejścia do firmy inwestora zewnętrznego.

Strukturyzacja właścicielska w obszarze organizacyjnym oznacza dokonanie takich zmian (najczęściej w wyniku zmiany umowy spółki), w których zmieniają się uprawnienia właścicieli względem spółki. Mogą to być zarówno uprawnienia natury osobistej (np. przyznanie określonemu wspólnikowi prawa wyboru członka zarządu), jak i uprawnienia całego organu właścicielskiego (zgromadzenia wspólników) poprzez rozszerzenie lub okrojenie jego kompetencji, ale również zmiana większości, jaką zapadają decyzje organu właścicielskiego.

Finalnie najdalej idąca strukturyzacja właścicielska to strukturyzacja w obszarze formalno-prawnym. Pod tym terminem kryje się najczęściej proces przekształcenia, czyli zmiany formy prawnej przedsiębiorstwa. Kodeks Spółek Handlowych przewiduje niemalże dowolność w tym zakresie, tj. dozwolone jest przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę kapitałową, spółki osobowej w inną spółkę osobową lub spółkę kapitałową, spółki kapitałowej

Rafał Trzeciakowski: *Strukturyzacja właścicielska to organizacja lub reorganizacja struktury właścicielskiej w firmie, jej powiązań i wzajemnych zależności wobec innych organów w celu adaptacji do zmieniającego się otoczenia biznesowego*

w spółkę osobową lub inną spółkę kapitałową. Możliwości jest sporo, a wybór właściwej formy prawnej powinien być dokonany każdorazowo z uwzględnieniem charakteru przedsiębiorstwa i potrzeb jego właścicieli.

Powyższe winno stanowić punkt wyjścia dla problemu poruszonego w tytule niniejszego artykułu i powinno wybrzmieć wprost: strukturyzacja właścicielska (rozumiana szeroko jak powyżej) może być odpowiedzią na zmieniające się otoczenie prawne i biznesowe przedsiębiorstwa. Wprowadzenie Nowego Ładu, a wcześniej pandemia COVID-19 niewątpliwie powoduje, że otoczenie prawne i biznesowe każdego przedsiębiorstwa uległo zmianie. Polski Ład wprowadził np. nowe zasady oskładkowania przedsiębiorców (JDG) oraz wspólników spółek osobowych, co spowodowało oczywisty trend odejścia od tej formy prowadzenia działalności gospodarczej na rzecz spółek kapitałowych. Wcześniej, bo od maja 2021 roku, w wyniku poczynionych przez ustawodawcę kroków (objęcie spółek komandytowych podatkiem CIT), miała miejsce analogiczna sytuacja – przedsiębiorcy prowadzący działalność w formie spółki komandytowej masowo zaczęli przekształcać się w inne spółki osobowe lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Sytuacji, w których strukturyzacja właścicielska stanowi remedium na zmieniające się otoczenie prawne i biznesowe, jest mnóstwo. Przykładowo, gwałtowny wzrost cen materiałów (np. miedzi) spowodował, że zawarte kontrakty na realizację np. zamówień publicznych przestały być dla wykonawców opłacalne, a zamawiający nie przy-

stępują do renegocjacji ceny takiego zamówienia. Nierzadko wykonawcom bardziej opłaca się nie realizować kontraktu i narazić się na karę umowną niż realizować go po cenie niższej niż wartość zakupionych materiałów. W jakim zakresie może tu pomóc strukturyzacja właścicielska? – przekształcenie spółki osobowej w spółkę kapitałową uwalnia wspólników od zobowiązań spółki powstałych po dniu przekształcenia.

Kolejno, jak już wspomniano we wcześniejszej części artykułu – strukturyzacja właścicielska rozumiana szeroko to także zmiana składu osobowego wspólników, np. poprzez wejście do spółki nowego wspólnika z zamiarem dokapitalizowania spółki. Z drugiej strony, umiejętnie przeprowadzona strukturyzacja właścicielska to także narzędzie do ochrony przed nadmiernym rozdrobnieniem udziałów i ryzykiem tzw. wrogiego przejęcia.

Reasumując, strukturyzacja właścicielska, w zależności od podejścia, może być procesem żmudnym oraz wymagającym znacznego nakładu czasu i pracy. Niemniej, z punktu widzenia doradcy współpracującego z przedsiębiorstwami, poczyniony w tym kierunku wysiłek nigdy nie jest bezprzedmiotowy. Postępując się terminologią medyczną, strukturyzacja właścicielska jest działaniem na bardzo głębokiej i wrażliwej tkance przedsiębiorstwa, jednak bywają sytuacje, w których tylko takie zabiegi dają szansę na dalsze zdrowe funkcjonowanie organizmu.

Dr Rafał Trzeciakowski

O autorze: Dr Rafał Trzeciakowski jest radcą prawnym w Grabowski i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych sp. k. Pracę zawodową łączy z działalnością dydaktyczną, w ramach której prowadzi zajęcia m.in. z zakresu prawa konstytucyjnego, handlowego, ochrony konkurencji i konsumentów oraz zamówień publicznych. Autor i współautor publikacji w dziedzinie prawa konstytucyjnego, gospodarczego, administracyjnego i handlowego. Posiada bogate doświadczenie w zakresie doradztwa korporacyjnego, w tym transakcyjnego, prawa kontraktów oraz tworzenia i przekształcania spółek prawa handlowego. Doradza w obszarze procesów sukcesyjnych firm rodzinnych, w tym w tworzeniu wielopokoleniowych przedsiębiorstw rodzinnych. Jest autorem lub współautorem wielu opinii prawnych i wniosków do Trybunału Konstytucyjnego w zakresie konstytucyjności przepisów krajowych i ich stosowania.

ERKA

MASZyny I MATERIAŁy POLIGRAFICZNE

Kompletna gama najwyższej jakości rakli dla flekso i roto

- do CMYK i farb wymagających tj. białej, lakierów, klejów
- do krótkich i długich nakładów
- powlekane i utwardzane
- specjalistyczne i redukujące ink-spitting, tonowanie, smużenie, rysy obwodowe i inne

PremiumFlexo[®]

Aplikacje

- etykiety
- opakowania giętkie
- artykuły higieniczne
- opakowania metalowe
- płyty lakierujące
- opakowania z faktury falistej

PremiumSetter DLE

- bezpośrednie, laserowe grawerowanie płyt i tulei elastomerowych
- jedynie dwa kroki produkcyjne
- prosty i ekonomiczny
- proces w 100% cyfrowy
- 5080 dpi
- trójwymiarowe kształtowanie punktów

Nowy PremiumSetter LAMS

- naświetlanie płyt ftopolimerowych

WWW.ERKA.COM.PL

ERKA s.c. 05-092 Łomianki, ul. Wiślana 70

tel. 22 751 39 12, 751 77 64

info@erka.com.pl